

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

до проекту Постанови Верховної Ради України «Про Заяву Верховної Ради України щодо незаконного затримання першого заступника голови Меджлису кримськотатарського народу Нарімана Джелялова та інших представників корінного кримськотатарського народу Криму на тимчасово окупованій території Автономної Республіки Крим державою-агресором Російською Федерацією»

1. Обґрунтування необхідності прийняття проекту

3 та 4 вересня 2021 року державою-агресором Російською Федерацією в тимчасово окупованому Криму вчергове були проведенні незаконні обшуки, викрадення та арешти кримських татар – представників кримськотатарського корінного народу Криму – Ельдара Одаманова, Азіза Ахтемова, Асана Ахтемова, Шевкета Усеїнова, першого заступника голови Меджлису кримськотатарського народу Нарімана Джелялова. Так Російська Федерація відреагувала на початок роботи "Кримської платформи", на майданчиках якої приймали участь деякі із затриманих в якості спікерів.

До вечора 04 вересня 2021 року місцезнаходження п'яти затриманих родичам і адвокатам було невідомо, правоохоронні органи Російської Федерації заперечували їх знаходження у них.

До обіду біля будівлі ФСБ в Сімферополі зібралися родичі, адвокати, журналісти і активісти, вимагаючи повідомити про долю затриманих. Силові структури Російської Федерації, із застосуванням насильства, затримали більше 50 осіб, які зібрались, в тому числі члена Меджлису кримськотатарського народу Леммара Юнусова, главу ЦВК Курултаю кримськотатарського народу Заіра Смедляєва, двох журналістів.

Лише пізно ввечері 04 вересня 2021 року слідчий ФСБ підтвердив адвокату, що всі п'ятеро затриманих перебувають у них.

Увечері слідчий ФСБ повідомив, що Азіз Ахтемов нібито відмовився від адвоката за угодою. Його адвокат, якому так і не дали доступ до довірителя, повідомляє про підстави вважати, що це зроблено під психологічним і фізичним тиском.

Зранку 5 вересня 2021 року адвокат змогла зустрітись із Наріманом Джеляловим. Він повідомив, що протягом доби його тримали в невідомому місці в наручниках з мішком на голові, чинили психологічний тиск, не давали їсти і пити, і лише увечері 4 вересня, його привезли в будівлю ФСБ в Сімферополі.

Адвокат також змогла зустрітись з Ельдаром Одамановим, який повідомив, що понад добу після обшуку, який був проведений 3 вересня 2021 року, його тримали в невідомому місці з мішком на голові без реєстрації факту затримання, без води і їжі, після чого випустили на дуже короткий час і знову затримали, нібито, за «опір співробітникам поліції» під приводом відсутності у нього документів, які були вилучені під час обшуку в його будинку.

6 вересня 2021 року «Київський районний суд Сімферополя» засудив Ескендера Ахтемова до 10 діб, Арсена Ахтемова до 15 діб, Ельдара Одаманова до 14 діб, Шевкета Усеїнова до 15 діб, адміністративного арешту за «непокору поліції».

Того ж дня, Асану Ахтемову та Азізу Ахтемову були вручені підозри за частиною 1 статті 281, і Наріману Джелялову за частиною 5 статті 33 та частиною 1 статті 281 Кримінального Кодексу Російської Федерації (пособництво у вчиненні диверсії) у сфабрикованій справі щодо, начебто, спроби підризу газопроводу в селі Перевальному Сімферопольського району

АР Крим. «Суд» обрав трьом підозрюваним запобіжний захід у вигляді тримання під вартою строком на 2 місяці.

7 вересня 2021 року ФСБ заявила, що «диверсію», нібито, організував територіальний підрозділ Головного управління розвідки Міноборони України в Херсоні за участю Меджлісу кримськотатарського народу, і опублікувала відео «зізнань» Азіза і Асана Ахтемова, які, вірогідно, були отримані під тиском та катуваннями.

Ці дії є продовженням репресивної політики Російської Федерації по відношенню до кримськотатарського народу - корінного народу Криму, та є яскравим свідченням того, що Російська Федерація продовжує масово порушувати права людини, застосовуючи при цьому практику фабрикації кримінальних проваджень та доказів, свавільних незареєстрованих арештів, свавільних обшуків, нелюдського поводження та катувань по відношенню до затриманих, які є представниками кримськотатарського народу та Меджлісу кримськотатарського народу.

2. Цілі й завдання прийняття проекту

Проект Постанови Верховної Ради України «Про Заяву Верховної Ради України щодо незаконного затримання першого заступника голови Меджлісу кримськотатарського народу Нарімана Джелялова та інших представників корінного кримськотатарського народу Криму на тимчасово окупованій території Автономної Республіки Крим державою-агресором Російською Федерацією» розроблено з метою забезпечення прав представників корінного кримськотатарського народу Криму, незаконно затриманих та позбавлених волі органами Російської Федерації, які застосовують практику нелюдського поводження та катувань по відношенню до затриманих.

3. Загальна характеристика та основні положення проекту Постанови

Проектом постанови пропонується: засудити здійснені 3 та 4 вересня 2021 року державою-агресором Російською Федерацією на території тимчасово окупованого Криму незаконні обшуки, викрадення та арешти кримських татар - представників корінного народу Криму – Ельдара Одаманова, Азіза Ахтемова, Асана Ахтемова, Шевкета Усеїнова і першого заступника голови Меджлісу кримськотатарського народу Нарімана Джелялова, а також їх подальше обмеження у праві на захист, незаконне тримання під вартою та катування з метою отримання зізнання у вчиненні злочинів; вимагати від Російської Федерації, як держави-окупанта, виконувати свої зобов'язання відповідно до норм міжнародного гуманітарного права: припинити переслідування корінного кримськотатарського народу та негайно звільнити Ельдара Одаманова, Азіза Ахтемова, Асана Ахтемова, Шевкета Усеїнова, Нарімана Джелялова та інших затриманих представників кримськотатарського народу; наголосити, що цинічне викрадення і незаконне затримання кримських татар, зокрема першого заступника голови Меджлісу кримськотатарського народу Нарімана Джелялова, становить розправу над учасниками Кримської платформи та представниками кримськотатарського народу і демонструє зневагу держави-агресора Російської Федерації до міжнародного правопорядку; підкреслити, що чергові злочинні акти переслідування окупаційною владою Російської Федерації представників Меджлісу кримськотатарського народу є частиною системної політики держави-окупанта зі зміни демографічного складу населення і витіснення корінного кримськотатарського народу з Криму, яка становить загрозу для самого його існування і потребує рішучої відповіді міжнародного співтовариства; звернутись до Організації Об'єднаних Націй, Парламентської Асамблеї Ради Європи, Парламентської Асамблеї ОБСЄ, Парламентської Асамблеї НАТО, Парламентської Асамблеї ОЧЕС, Європейського Парламенту, Європейської Комісії, урядів і парламентів держав Європейського Союзу, Сполучених Штатів Америки, Канади і Японії із закликом засудити дії Російської Федерації та вжити заходи.

4. Стан нормативно-правової бази у вказаній сфері правового регулювання

Нормативно-правовими актами, що регулюють відносини у цій сфері правового регулювання, є Конституція України.

Прийняття проекту не потребує внесення змін до інших законів та постанов Верховної Ради України.

5. Фінансово-економічне обґрунтування

Реалізація проекту Постанови не потребує додаткових витрат із Державного бюджету України.

6. Прогноз соціально-економічних наслідків прийняття Постанови

Прийняття Постанови сприятиме створенню умов стабільності і миру в Україні, захистові прав людини і громадянина.

Народні депутати України

ЄАС ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Підписувач: ДЖЕМЛІЄВ МУСТАФА
Сертифікат: 5E550CAF66F060130400000016600800E71B1800
Дійсний до: 22.03.2023 23:59:59

Апарат Верховної Ради України
№ 212д9/1-2021/279438 від 07.09.2021

633672